

د افغانستان اسلامي امارت
د ارشاد، حج او اوقافو وزارت
د مجمع علمي رياست
د افتاء آمريت

نېټه ۲۸ / ۲ / ۱۴۴۴

شماره

د کابل اوسیدونکي عبدالمعروف استفتاء چي د (د مخدره اونشه يي توکو مورد) کي ده

به مقام محترم وزارت ارشاد حج و اوقاف
قابل توجه رياست مجمع علمي ! السلام عليكم ورحمة الله وبركاته
محترما :

در مورد توليد ، استفاده و اضرار مواد مخدر که امروز هموطنان ما بامشکلات متعدد از اين ناحیه مبتلاء ميباشند ميخواهم از نظر شرعي و فقهي معلومات داشته باشم تاموضوع را به هموطنان شريك ساخته در جلوگیری آن مفيد و مؤثر قرار گرفته مستحق اجر و ثواب قرار گیريم

الجواب باسم ملهم الصواب
حامدا ومصليا وبه نستعين

محترم مستفتي صاحب !

د نشه يي توکو او مخدره موادو استعمال ، پلورل ، پيرودل ، واردول ، صادرول او ترويجول که په هره وسيله وي حرام او ناروا دی

خکه د مخدره موادو په تجارت ، انتاج او خرڅلاو کي په گناه کي همکاري دمنکراتو په اشاعه کي کمک او رضايت دی چي دا ټول کارونه د شرعيت له نظره جواز نلري په اړه يي الله تعالی فرمايي (وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ) سورة المائدة الاية (۲) يعني تاسو يو تر بله په نيکي او پرهيزگاري باندي کومک وکړئ ، او په گناه او ظلم باندي يو تر بله کومک مه کوئ .

همدارنگه : دمخدره موادو او نشه يي توکو ټول انواع که هغه طبعي وي او که مصنوعي چي تخدير راولي او يا نشه پري راځي پرته له ضرورته د نشی کولو په نيت يي استعمالول ، خورل ، څښل ، بويه ول او پيچکاري کول حرام دي ، خکه مخدره مواد عقل او جسم ته ضرر رسوي چي دا کار د شرعي نصوصو او شرعي مقاصدو خلاف عمل دی .

سربيره پدي ، د ولی الامر په حکم او فرمان سره د کومو اشياوو چي نهی اعلان شي هغه حرام گرځي لکه چي پدي اړه (۳) گڼه فرمان په ۱۵ / ۲ / ۱۴۴۳ کي صادر شوی چي دهمدي فرمان په اساس د مخدره موادو استعمال ، واردات ، صادرات ، انتقال ، پلورل او پيرودل بيا هم حرام گرځي .

همداډول: دانسان افضليت په نورو مخلوقاتو باندي په الهی خطاب او شرعي مکلفيت باندي گڼل شوی چي بيا دا مکلفيت دانسان تر عقل پوري تړاو لري لهذا

دهر هغه څه د استعمال او استفادې څخه چې د عقل د خرابي، تعطيل او بيکاري سبب گرځي په شريعت کې ورڅخه ځان ژغورل لازمي گڼل شوي دي بل داچې: مخدره توکي نه داچې عقل ته زيان رسوي بلکه پير زيات ديني، دنيوي، فردي او اجتماعي هلاکونکي زيانونه لري دمثال په توگه

(۱) - ديني زيانونه: چې اجمال يې د بقري صورت په (۹۰) ايات کې داسې ذکر شوي (ژباړه: اي هغو کسانو چې ايمان مو راوړی دی بي شکه شراب او قمار او بوتان او غشي پليت دي د شيطان د کړنو څخه دي نو اجتناب تري وکړي، شايد چې کاميابي تر لاسه کړي، يقينا شيطان غواړی چې ستاسو په منځو کېني دشرابو او قمار بازي په سبب دبنمني او حسد واچوي او هم مو د الله جل جلاله د يادولو اود لمانځه څخه منع کړي.

(۲) - جسمي زيانونه: هغه داچې دانسان عصبي سيستم خرابه وي په ځانگړي توگه د دماغو مرکزي ماغزه مختل کوي همدارنگه د بدن ټول اعضاء ضعيف، سست، ستري او د درانه خوب لامل گرځوي چې په نتيجه کې يې تنفسي سيستم برباديگي او د ادرار په مجراگانو کې مختلف امراض رامنځ ته کوي، دستوني او حنجري التهاب پيدا کوي، په ټول وجود کې تسمم رامنځ ته کوي بالاخره انسان خپل انساني کرامت له لاسه ورکوي.

(۳) - اجتماعي او اخلاقي زيانونه: لکه د مصارفاتو د بي حده زياتوالي له سببه د فاميلونو او اولادونو دنفقي، مسکن، صحت او تعليم او تربيه ستونځي.

(۴) - فردي او اجتماعي اقتصاد ته زيان: د مخدره موادو اعتياد د ژوندانه په ټولو برخو کې اقتصادي او فردي فوق العاده منفي اثرات لري.

(۵) - دسوالگرو زيات والی: د دې بدې پديدې له امله خلک هر څه له لاسه ورکوي لکه نن صبا چې يې مونږ گورو په سلهاو په نشو روږدو ځوانانو خپل صحت، مال او عزت له لاسه ورکړی دی او په سرکونو، مسجدونو، کوڅو او بازارونو کې دمخدره موادو لپاره د څو روپو د پيدا کولو په خاطر سوالگري کوي.

(۶) - ماشومانو ته زيان: دمخدره موادو زيانونه د هغه ماشومانو ژوند ته چې معتاد مور او پلار ولري غالباً شديد دي چې د هغوی ژوند ته زيان اړوي او دسالمي تربيه څخه محروم پاتي کيږي.

(۷) - دقتلونو، غلاگانو، لاروشکولو، ترافيکي حادثات او د محلي او بين المللي مافيايي کړيو ظهور لامل گرځي.

(۸) - داحساساتو او عاطفي له منځه تلل. چې په نشه روږدی شخص د نشي په حالت کې د تحليل او تصميم گيري توان نلري، زيات وخت روږدی کس په خپلو خبرو کنترول نلري او په خپلو توهين آميزه خبرو نوروته زيان رسوي.

(٩) - په نشه يې توکو روږدي کسان په گنده خايونو کې ژوند کوي چې ورسره ټول ماحول د گندگي نه پک وي بدبويي وي او هم نور خلک ورسره په تکليف وي.

(١٠) - او په نشه يې توکو روږدي کسان د امراضو دخوریدو سبب هم گرځي خپله خو په مختلفو مرضونه اخته وي نور خلک هم د ځان سره مريضانه وي .

(١١) - همدارنگه د روږدو کسانو عفت او عزت کاملاً له منځه درومي خصوصاً هغه زنانه چې په دغه مريضې اخته وي او بيا د پلونو لاندې په بي حيايي او بي عزتي کې ژوند تيروي .چې دا د اسلامي اخلاقو سره بلکل خلاف ده او هم زمونږ ددې درني معاشري د کلتور او عنعناتو سره په ټکر کې ده.

(١٢) مقصد دا چې ددغه ناوړه توکو واردونکي اوتسهيلونکي د ډير لوی جرم مرتکب دي الله جل جلاله دی مونږه ټول مسلمانان ورڅخه وساتي. **والله اعلم وعلمه اتم.**

والدليل على ماقلناه :

(١) - **(يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَامُ رِجْسٌ مِّنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (90) إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقِعَ بَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ فِي الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ وَيَصُدَّكُمْ عَن ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ الصَّلَاةِ فَهَلْ أَنْتُمْ مُنْتَهُونَ (سورة المائدة الاية (٩٠ - ٩١))**

(٢) - **(وَلَا تُقْفُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ) البقرة الاية (١٩٥).**

(٣) - **(وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا) النساء الاية (٢٩).**

(٤) **(عَنْ ابْنِ عُمَرَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ -صلى الله عليه وسلم- (كُلُّ مُسْكِرٍ خَمْرٌ وَكُلُّ مُسْكِرٍ حَرَامٌ وَمَنْ مَاتَ وَهُوَ يَشْرَبُ الْخَمْرَ يَدْمِنُهَا لَمْ يَشْرِبْهَا فِي الْآخِرَةِ) سنن أبي داود (3) توك (٣٦٨) مخ- طبع - دار الكتاب العربي - بيروت).**

(٥) - **(عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ قَالَتْ : نَهَى رَسُولُ اللَّهِ -صلى الله عليه وسلم (عَنْ كُلِّ مُسْكِرٍ وَمُفْتِرٍ) السنن الكبرى (٨) توك (٢٩٦) مخ- طبع - دائرة المعارف هند).**

(٦) - **(عن ابن عباس قال قال رسول الله (لا ضرر ولا ضرار) سنن ابن ماجه (2) توك (٧٨٤) مخ - دار الفكر - بيروت).**

(٧) - **(عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ -صلى الله عليه وسلم(مَا أَسْكَرَ كَثِيرُهُ فَقَلِيلُهُ حَرَامٌ) السنن الكبرى (٨) توك (٢٩٦) مخ - طبع - دائرة المعارف).**

(٨) - **(كُلُّ مُسْكِرٍ حَرَامٌ ، إِنَّ اللَّهَ عَهْدَ لِمَنْ يَشْرَبُ الْمُسْكِرَ أَنْ يَسْقِيَهُ مِنْ طِينَةِ الْخَبَالِ قَالُوا : وَمَا طِينَةُ الْخَبَالِ ؟ قَالَ : عَرَّقَ أَهْلُ النَّارِ ، أَوْ عَصَاةَ أَهْلِ النَّارِ) صحيح مسلم (٣) توك (١٥٨٧) مخ).**

(٩) - (عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ- قَالَ (كُلُّ مُخْمَرٍ خَمْرٌ وَكُلُّ مُسْكِرٍ حَرَامٌ وَمَنْ شَرِبَ مُسْكِرًا بَخَسَتْ صَلَاتُهُ أَرْبَعِينَ صَبَاحًا فَإِنْ تَابَ تَابَ اللَّهُ عَلَيْهِ فَإِنْ عَادَ الرَّابِعَةَ كَانَ حَقًّا عَلَى اللَّهِ أَنْ يَسْقِيَهُ مِنْ طِينَةِ الْخَبَالِ، قِيلَ وَمَا طِينَةُ الْخَبَالِ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ : صَدِيدُ أَهْلِ النَّارِ) سنن أبي داود(٣) توك (٣٦٨) مخ).

(١٠) - (لَعَنَ اللَّهُ الْخَمْرَ وَشَارِبَهَا وَسَاقِيَهَا وَبَائِعَهَا وَمُبْتَاعَهَا وَعَاصِرَهَا وَمُعْتَصِرَهَا وَحَامِلَهَا وَالْمَحْمُولَةَ إِلَيْهِ) سنن أبي داود (٣) توك (٣٦٦) مخ - طبع - دار الكتاب العربي - بيروت).

(١١) - (وَلَا يَجُوزُ أَكْلُ الْبُنْجِ ، وَالْحَشِيْشَةِ ، وَالْأَفْيُونِ وَذَلِكَ كُلُّهُ حَرَامٌ لِأَنَّهُ يُفْسِدُ الْعَقْلَ حَتَّى يَصِيرَ الرَّجُلُ فِيهِ خَلَاعَةً وَفَسَادًا وَيَصُدُّهُ عَنِ ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ الصَّلَاةِ) الجوهرة النيرة(٥) توك (٢٣٩) مخ طبع - موقع الإسلام).

(١٢) - (وَيَحْرُمُ أَكْلُ الْبُنْجِ وَالْحَشِيْشَةِ) هِيَ وَرَقُّ الْقَتَبِ (وَالْأَفْيُونُ) لِأَنَّهُ مُفْسِدٌ لِلْعَقْلِ وَيَصُدُّ عَنِ ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ الصَّلَاةِ (لَكِنْ دُونَ حُرْمَةِ الْخَمْرِ ، فَإِنْ أَكَلَ شَيْئًا مِنْ ذَلِكَ لَا حَدَّ عَلَيْهِ وَإِنْ سَكَرَ مِنْهُ بَلْ يُعَزَّرُ بِمَا دُونَ الْحَدِّ) رد المحتار (٢٧) توك (٢٢٠) مخ - طبع - موقع الإسلام).

(١٣) - (وَالْحَاصِلُ أَنَّ اسْتِعْمَالَ الْكَثِيرِ الْمُسْكِرِ مِنْهُ حَرَامٌ مُطْلَقًا كَمَا يَدُلُّ عَلَيْهِ كَلَامُ الْغَايَةِ . وَأَمَّا الْقَلِيلُ ، فَإِنْ كَانَ لِلْهُوِ حَرَامًا ، وَإِنْ سَكَرَ مِنْهُ يَقَعُ طَلَاقُهُ لِأَنَّ مَبْدَأَ اسْتِعْمَالِهِ كَانَ مَخْطُورًا ، وَإِنْ كَانَ لِلتَّدَاوِي وَحَصَلَ مِنْهُ اسْكَارٌ فَلَا) رد المحتار (٢٧) توك (٢٢٣) مخ - طبع - موقع الإسلام).

(١٤) - (السُّكْرُ مِنَ الْبُنْجِ وَلَبِنِ الرَّمَكَةِ حَرَامٌ بِالْإِجْمَاعِ كَذَا فِي جَوَاهِرِ الْأَخْلَاطِيِّ) الهدية (٥) توك (٤١٥) مخ - طبع دارالمعارف).

(١٥) - (واما الذي يسقى الناس البنج والشوكران ونحوه مما يذهل الانسان او يذهب العقل ثم يأخذ منه فان هؤلاء لا يقتلون ولكن يعاقبون عقوبة شديدة ويحبسون حتى تعلم توبتهم ويغرمون ما اخذوا من الناس) النتف في الفتاوى لأبو الحسن علي بن الحسين بن محمد السعدي (٢) توك (٦٩٥) مخ (٢) توك (٢٩٦) مخ- طبع دار الفرقان - بيروت).

(١٦) - (ومع نهي ولي الأمر عنه حرم قطعا) الدر المختار (٦) توك (٤٦٠) مخ - طبع- دار الفكر بيروت).

(١٧) - (إن الحشيشة حرام، يُحَدُّ مَتَنَاوِلَهَا كَمَا يَحْدُ شَارِبِ الْخَمْرِ، وَهِيَ أَخْبَثُ مِنَ الْخَمْرِ مِنْ جِهَةِ أَنَّهَا تَفْسِدُ الْعَقْلَ وَالْمَزَاجَ، حَتَّى يَصِيرَ فِي الرَّجُلِ تَخَنُّثٌ وَدِيَاثَةٌ، وَغَيْرُ ذَلِكَ مِنَ الْفَسَادِ، وَأَنَّهَا تَصُدُّ عَنِ ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ الصَّلَاةِ، وَهِيَ دَاخِلَةٌ فِي مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ مِنَ الْخَمْرِ وَالْمُسْكَرِ لَفْظًا أَوْ مَعْنَى) الْفَقْهُ الْإِسْلَامِيُّ وَأَدْلَتُهُ (7) توك (٤٤٥) مخ - طبع دارالفكر).

مولوى عبدالستار (خادم)